

Aktywność fizyczna i problematyka stresu

Redaktor:

Agnieszka Biskupek-Wanot

Bartosz Wanot

Katarzyna Kasprowska-Nowak

Konsultacja naukowa prof. dr hab. n. med. Aleksander Sieroń dr h.c. mult.

Recenzent
Dr hab. Urszula Szmatlan-Gabryś prof. AWF

Redaktor Naczelna Wydawnictwa
Paulina PIASECKA

Korekta
Bartłomiej Gromada

Redakcja techniczna
Dr n. med. Bartosz Wanot

Projekt okładki
Mgr Adam Polański

© Copyright by Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza
w Częstochowie, Częstochowa 2020

ISBN 978-83-66536-29-6

Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego
im. Jana Długosza w Częstochowie
42-200 Częstochowa, ul. Waszyngtona 4/8
tel. (34) 378-43-29, faks (34) 378-43-19
www.ujd.edu.pl
e-mail: wydawnictwo@ujd.edu.pl

Spis treści

AKTYWNOŚĆ FIZYCZNA I FIZJOTERPIA

Michał Zych, Agnieszka Biskupek-Wanot

WPLYW ZABAW I GIER RUCHOWYCH NA PRAWIDŁOWY WZROST I ROZWÓJ
DZIECI I MŁODZIEŻY 7

Przemysław Filipczyk

LĘDŹWIOBÓL – NIEUSTANNIE ROSNĄCY PROBLEM WSPÓŁCZESNEGO
SPOŁECZEŃSTWA 22

Marta Szymanek-Pilarczyk

OCENA APARATU RUCHU PRZY POMOCY TESTU FMS U MŁODYCH PIŁKARZY
NOŻNYCH RKS RAKÓW CZĘSTOCHOWA W KOLEJNYCH ETAPACH
ROCZNEGO CYKLU TRENINGOWEGO 35

Przemysław Filipeczyk

ROZWÓJ BADAŃ NAD STABILIZACJĄ KOMPLEKSU LĘDŹWIOWO-
MIEDNICZNEGO.....47

Przemysław Filipeczyk

WSPÓŁCZESNE POGLĄDY NA TEMAT LECZENIA LĘDŹWIOBÓLU 59

Tomasz Rutkowski

ZDROWOTNE ASPEKTY TRENINGU KARATE 74

STRES

Emilia Gajda, Agnieszka Biskupek-Wanot

STRES I JEGO SKUTKI 84

Monika Skoczek, Mariusz Kuberski, Agnieszka Biskupek-Wanot

STRES ZAWODOWY 94

Agnieszka Antkowiak, Adrianna Kosior-Lara

WPLYW STRESU NA PRACĘ PIELEŃNIAREK A WYPALENIE ZAWODOWE 105

Hanna Wiśniewska-Śliwińska

SYTUACJE STRESOWE W PRACY KOMORNIKÓW SĄDOWYCH 117

Krzysztof Stec

JOGA I RELAKS JAKO ELEMENTY ZDROWIA PUBLICZNEGO 138

Katarzyna Kasprowska-Nowak

APITURYSTYKA, APITERAPIA ORAZ TERAPIA KRAJOBRAZEM NA
PRZYKŁADZIE „MIASTEczKA PSZCZELEGO” W DZIĘGIELOWIE (ŚLĄSK
CIESZYŃSKI) 163

Przedmowa

Mała aktywność fizyczna jest jednym z największych problemów, a zarazem wyzwań, z którymi muszą się zmierzyć mieszkańcy krajów rozwiniętych. Siedzący tryb życia, praca przed komputerem i odpoczynek przed telewizorem powodują wystąpienie wielu negatywnych efektów zdrowotnych. Najważniejszym z nich wydaje się być nadwaga i otyłość, które są głównym powodem występowania nadciśnienia tętniczego, cukrzycy, nowotworów, czy też miażdżycy, a co za tym idzie zawałów serca i udarów mózgu. Szczególny niepokój powoduje brak aktywności fizycznej wśród dzieci i młodzieży. Nawyki wytworzone w wieku dziecięcym często pozostają na całe życie, dlatego grupę tą powinno się szczególnie zachęcać do wzmożonej aktywności fizycznej. Uprawianie sportu wpływa nie tylko na lepszą wydolność i zdrowie organizmu. Niebagatelne znaczenie mają również kontakty interpersonalne, znajomości i przyjaźnie, które tworzą się podczas treningów. Drugą grupą, którą należy się zainteresować, jeśli chodzi o aktywność fizyczną są seniorzy i osoby chore. Powszechny pogląd mówi, że takie osoby powinny zrezygnować z ruchu. Tymczasem sytuacja wygląda całkowicie odwrotnie. Do większości chorób, jak również do wieku można dostosować stopień aktywności zgodny z zapotrzebowaniem i możliwościami organizmu. Oczywistym jest, że osoby starsze powinny zrezygnować z bardzo urazowych dyscyplin, lecz umiarkowana aktywność będzie wielkim pożytkiem dla ich ogólnej wydolności i jakości życia.

Osobnym, lecz powiązanim problemem jest stres, który dotyka ludzi we wszystkich momentach życia. Wydaje się jednak, że szczególnie istotny jest on w środowisku pracy. Podczas gdy na początku ewolucji rodzaju ludzkiego stres pozwalał na przeżycie jednostki, w dniu dzisiejszym jest on często nadmiernym i nieadekwatnym obciążeniem organizmu towarzyszącym człowiekowi przez zbyt znaczną część dnia. Niezaprzeczalnie eusteres (pozytywny stres) pozwala na aktywację zasobów człowieka i przezwycięzenie trudności. Napędza do działania i pomaga rozwiązać problemy. Zbyt często jednak odczuwany jest dystres (negatywny stres), który pojawia się przy zbyt długim lub zbyt intensywnym oddziaływaniu stresora. Taki stres może powodować wystąpienie wielu stanów chorobowych jak wrzody żołądka, nadciśnienie tętnicze a nawet choroby psychiczne. Co ciekawe, właśnie aktywność fizyczna może być jednym ze sposobów radzenia sobie ze stresem. Nie tylko sporty wyczynowe pozytywnie wpływają na emocje. Warto zauważyć, że turystyka i rekreacja również mają dobry wpływ na ludzką psychikę.

Agnieszka Biskupek-Wanot